

8307

30

Микола Хвильовий

МОЛОДІСТЬ

Всеукраїтком Харків

1921.

111111

сб
10

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ.

пр. 288-388

Львів. Бібліотека
АН УРСР

8307

МОЛОДІСТЬ

42830

ВСЕУКРЛІТКОМ
ХАРКІВ 1921 РІК.

W5/2-4u/4-65844

Друковано в кількості
3000 примірників.

888

Д. В. Ц.

Друкарня „ХВО“, Губернаторська 8.

О, рудні, ваше свято,
Вітайте жебрака
Приніс вам слово-злато
Яскравого Франка.

Цегельні, цукроварні
Хапайте неба смак—
Ківші несучи з броварні
І блискавку—маяк.

Родився я у клуні
В степах мантачив сміх
Виховувався в буйних
Просторах золотих.

Але колись заводи
Покликали міцніш
І я в лани, городи
Встромив забуття ніж.

Поручкався з телицею,
Коню, волам вклонивсь
І до зал'за й криці
Хлопчиськом покотивсь.

І дні пішли за днями,
Себе я гартував,
Відкрились иньші брами,
Инакше заспівав.

Тепер іду новітній
І лине буйний спів
Я вам, заводи рідні
Несу вінок з огнів.

О рудні, ваше свято,
Вітайте жебрака,
Приніс вам слово-злато
Яскравого Франка.

С К Л Я Р

Під пахвою у мене скло
Тихесенько дзвінить у скринці
Дивлюсь—на обрію веслом
Зоря гребе у східній криці.

Дружок мій любий—діамант
З кишені блюзи щупить око
Ох, як він весело в туман
Застромить погляд свій глибокий.

Іду по вулиці, а скляр
Яскравко—ранок кучерявий
На мій дзвінкий крокує шлях
В палаючій і голосній заграві.

Один лиш мент—і діамант
Його і мій—веселі друзі
Назустріч підуть крізь туман.
І заспіває серце в блюзі

Ах, я не маю досить слів
Намалювати ту хвилину
Я постім довго-довго млів
І досі плавко лину—лину...

Не шкодуй, моя мила мати,
Що я степ рясний залишив—
Я говірку свою кострубату
Заплітаю в русявий кужіль.

Подивись в мої очі прозорі—
Журавині там ягідки:
Твоєму заповіту я вірний,
Як і завжди вихревий, меткий.

Ледве ранок тремтячий рожевий
Оголити темряву підскоче,
Я, як сонце безкрає веселе
На завод положу свої очі.

Не шкодуй, моя мила мати,
Твоїм серцем я всіх наділив,
Подивися на ранок мій rado
Після грому і зоряних злив.

ВЕСНЯНЕ ОПОВІДАННЯ.

Гість-веснянка! Гість-веснянка!
І полетіло по покрівлі злото.
Ранком
Цвіте гльодом.
Ранком
Беру я квач, цебрайко
І по дахах залізних
В блакитній пісні
Розстиляю і розстиляю фарби китаїку.
Гість веснянка! Гість-веснянка!
Моя паланка
Червоніє...
До мене малеч, молодь... всі!
Коханко-сонце, потруси
Свої сріблясті ясні віі.
Малюю.
По даху мій квач пливе,
Пливе, пливе, пливе..
Чую...
Неначе поруч хтось зі мною
І нібі другий
Квачує иньшою рукою...
Незримі рухи...
Стій!..
...І розсміявся раптом дзвінко:
То пензель—промінь золотий
В покрівлю заздро зчохом дзінкав.

ПІСЛЯ ГРОВОВИЦІ.

Ох, нарешті!.. Прокотилась!..
Гармати грому в далечинь
Нема хмарин важкого тіла
І бавиться, і бавиться відмолоділа височинь...

І лише іноді бабриські
Від блискавок—жарин
По обрію так низько-низько,
Неначе крила золотих пташин.

Басейну бавна бірюзова
Рядниною безмежно простяглась..
Живи!—сріблясте, вічне слово
Я чую в цей бадьорий час.

На тротуари жваві очі—
Калюжі викраяні там
Безкрайю, заздро і охоче
Кравець, я, по бульках-голках.

Цей ясен зовсім збожеволів—
Нащо прискавкою? не мить!
А проте промінь ще не кволий,
Як прас по змоклі побіжить...

Не витримав, хапнув сорочку
І голкою стьобнув притьмом
І ниток білії рядочки
Вперед, вперед! бігом, бігом!..

Мліти в полум'ї вк, без кінця
По машинах очима плигать,
Верещать, як мале порося,
Все полапать, пізнать.

У обіймах гартованих днів
Росправляти залізні м'язи
Повну діжку червоних огнів
По шляхах і по стежках носить.

В краєвидах сичать, шелестіть
І сягати відважно вперед
Шлаків золотом світ запалить,
У повітрі хапаючи мед.

О, життя, громострільний коваль
І ти, кузня земля громовиць
Я, ваш сий—хуртовина і сталь,
Ваша мць.

СОНЯШНА ВАГА.

Рудії соняшні м'язи
В обіймах міцно тиснуть-тиснуть...
Але вагу я цю носив,
Як сурма срібно струйну пісню.

Гнідої спеки оберемок
Лежить у мене на спині,
І в далечінь неначе йдемо
З тобою золотий палів.

Куди? На віщо це!
Лиш би туди, за обрій чалий...
... Я вдарив ще раз топірцем
І грюки лунко поплигали.

ШВЕЦЬ ПРАЦЮЄ

Цок! Цок! по цвяшках
На підшві стежки дві
Це я вам—
Чобітки.

Не дивіться, що я плюну
Розітру, як скло блищить
Ах, який, який, я юний
В цю веселу мить.

Аж по-лікоть голі руки:
Праця в хаті, а важка...
Питьте, йдуть до мене з бруку...
Цок-цок! по цвяшках!

.....
Пальці правої в живиці—
Сучу дратву я, шарпак,
Але очі зоряниці,
А на серці—мак.

Віск пролинув
Раз і... два...
І зігнув я знову спину—
Пара буде ще нова.

Шило в шкіру зашилив я,
Дратва шиє шаркотить,
Шешел в шварі... Шив я, шив я
Швидко в шевні все біжить

Раз-два! Раз-два!
Пара буде ще нова!
На колодці маю чобіт.
Прошу тих, хто з смаком робить,
А я знову дратву в руки,
Потім цвях, а далі... стуки...

Док-пок! по цвяшках
На підшві стежки дві—
Це я вам—
Чобітки...

ЩО НАМ МОРОК.

Там, де вітер
Лепетень
По підметах спорохнялих,
Коливились
Златовіти—
Йшов новітній день!

Гей! сідаймо всі* на релі—
Гайдабурити гайда!..
Морок, смуток? Я веселий—
Молотка дзвінкий удар!

Тіні—
Зникли. Вечер синій
І—крівавий...
Що міні?
Я до цього також звиклий,
Як до мене^хтьмяні сні.

Уквітчали
Небо зорі...
Зорі списики у простір
І сьогодні, як і вчора
Морок хмуриться від злости.

А у мене біля серця
Сиза горлиця туркоче
Серце з ретязя зірветься,
І голубку залоскоче.

Що нам морок, що нам смуток?
Ми йдемо на—перекір.
Ми весни найперші гуси,
Наші дні—червоний вир.

БІЛЯ КОКСОВОЇ ПЕЧІ.

В коксовій пічці мой,
В лютій палкій завирюсі
Спеки шеленної рій
Метушиться...

Друзі!
В хвилину цю життя гойдає,
В грудях живець тремтить, плигає
Мрії, як ті зоряниці
В повітря стрілою
Серце колотиться...
Колотиться...

Б'ється
І за горою
В травах крицевих пасеться...
Допату беру я
І в пашу.. вуглем!
Годую—жартую
З веселим огнем.
І нібі той дощик, що в спеку на мить,
Вугілля у пічці хрумтить, ляпотить.

Парує... Парує.. не вірте, що-дим
То чорний родючий простягся килим
Каміння—жарини—
Агати, рубіни,
І небу подібна лежить бірюза,

Правіш діаманти
Змарагди, сапфіри
А там аметісти
Й ранкова роса...

І нібі сам
Я весь в каміннях,
У нібі цілий світ
В коштовній зоряній короні
На сонцетроні
Горить, тремтить!...

МОЛОТКИ.

Витанцьовують, сміються
Дзвінко, дзвінко молотки
Про весілля революцій—
Цоки-цоки-цокотки!

Міх задихався не встигне,
Важко—міх!—зітхав..
Грюкотіли десь машини,
Я з товаришом кував.

Іскри бризками повсюди
І нема,
Кузня їх в горі закруте,
Проковтне пітьма.

А у горні шаруділо
Листя золоте:
Дух міхів підняв на вили,
Віником мете.

Ну і день! Сорочка в піні
Везерунки на спині,
А в очах перстніє синьо
Як у червеньові дні!

... Тільки це згадав, як танки
Знову в танки молотки
І виспівують про ранки:
Цоки цоки цокотки!...

ІДУ Я ДО ДОМУ.

Вечір.

Іду я до дому, на захід, в посьолок.

Плечі.

Болять.

І хмари по небу накупчились в сволок,
Останнії плями зорі миготять.

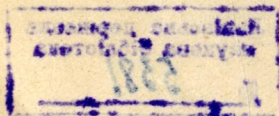
Чогось повернувся, дивлюсь над заводом
Посіяно сотню зірок—лихтарів...

Ой, щож то, ой що то?...

Зомлів.

І радість буяла, а в шумний будинок
Від мене пролинув весни первоцвіт,
Бо й небо не встигло зірчанку розкинути,
Як наші сріблястих огнів краєвид.

Іду я до дому, на захід, в посьолок
Мурашки по тілу і раптом в плече
А хмара—чавунний розпатланий сволок—
За сонцем русявим тече...

В ДОЩОВИТИЙ ДЕНЬ

Дощовитий день пітьмою накривався
І плазував туди-туди, в кубло
І в спину встромлено нахабному ворязі
Раптове соняшне жало.

Сорочка зараз не співає
І лише згадую, як міх
Поліз в горно, поліз повагом
А відтіля—тріскучий сміх...

Нічого! Наче й не примітив:
І дощ і день — як не було...
А проте, з неба сірі свити,
Щоб завтра сонце аж... гуло!..

У Р И В К И.

І.

В темно-синю нічъ
Ми по драбині на спис,
Наша струмоч'я річъ,
З нами на зоряний віз.

Вітер в оглоблі хмар,
Місяця ріг—дуга
Грім один удар—
О, буревіє, шугай!

Хутко небесний килим
Блюзою буде весь
Буйно-залізний грім
Грюком отдасть честь.

Хочемо ще капелюх—
Он де Волосожар,
З різнокольборих дуг
Зробимо пояса шар.

Ми роздеремо нічъ
Задзеленчить зоря
Наша біжуча річъ
Лине туди, за моря.

II.

На Марс! На Марс! в ряднині хмари,
Що суне з пащі димарів
Під молотків міцні удари
Наш натовп в гору—
Летів.

Уже земля, як всі планети
Як зірка оком у глибині
А ми... а ми що блиск комети,
У сферах сонця—голуби.

А там життя, там—не провалля:
Країни иньші сістем других...
Наш пал туди, все вище, далі
Як фуга біг.

Сатурн горить, чекає натовп...
Чекай, чекай! до тебе ми—
Нас цілий світ, нас так багато,
Ми весняні, гучні громи.

І пал наш знову прямує в Космос
А наше серце—в гондолі злив...
Туди, в блакитні гарячі грози
Стрілою натовп—
Летів.

Зміст.

	Ст.
О, рудні, ваше свято	3
Скляр	5
Не шкодуй, моя мила мати	6
Весняне оповідання	7
Після громовиці	8
Мліти в полум'ї	9
Соняшна вага	10
Швець працює	11
Що нам морок	13
Біля коксової печі	15
Молотки	17
Іду я до дому	18
В дощовитий день	19
Уривки	20

40 коп.
0,63 коп (1986г)

Р 1 5381

8307 30

Микола Хвильовий

V-C-P-P
В С Е У
К Р Л І
Т Н О М

Худ. Сек. Голов-
політосвіти

МОЛОДІСТЬ

Всеукрлітком Харків
..... 1921.